

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

télyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezésérubben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Humanizmus.

Néhány nap óta az időjárás szobába szorított mindenkit. A társaság legnagyobb részére nézve bezárultak a szép városkert kapui s a rendes piaci séta sem terjed többre néhány percznél. Igaza van a költőnek, mikor azt mondja, hogy a boldogság mostanában barátságos meleg szobában van. Délelőtt köd, délben sár, estefelé zimankó, csak a meleg keblü kandalló környéke az, hol az ember teljesen jól érezheti magát.

Nem így volt ez régen, a kaczagányos ősök korában, kik a téli hideggel, zimankóval nem törődtek. Az edzettebb kor fiai megszokták mindent, tudtak tűrni éhséget, szomjúságot s még a nagyobb bajok beálltával sem nyújtották ki segélyt kérő kezeiket. A mai társadalom nem tud tűrni semmit, — legalább panasz nélkül nem, — s ha elkövetkeznek az időjárás szomorubb napjai, a humanizmus ajtóján kopogtató kezek arról tesznek tanubizonytságot, hogy a földi bajok napról-napra szembeötlően szaporodnak.

Különösen most, midőn szobáink meleg odvára vagyunk utalva, elmélkedhetünk a mai kor humanizmusáról, mely annyira vérévé vált a módosabb emberiségnek, hogy ha szegénység és nyomor nem volna, képes volna teremteni, hogy emberi érzéseiről bizonytságot tehessen. E tekintetben a század oly nagyszerű alkotásokkal fejezi be pályafutását, melyekre az utókor nemcsak büszke, hanem hálás is lehet. Mert ma már nincs segélyt kérő kéz, mely üresen maradna, nincs köny, melyet az emberszeretet fel ne száritana, nincs nyomor, mely az öngyilkosság ösvényén haladna. Sőt ennél is tovább megy a humanizmus: könyvet ad a szegény tanuló kezébe, hogy tanuljon, a sors által szűken mért falatot megbövíti, hogy míg lelki szükségleteit kielégíteni törekszik, ne szenvedjen hiányt a testiekben, — a föld rögein élő paraszt fiúcskát hozzászoktatja a sima parketthez; és mindezt azért, hogy a belé oltott tehetségek érvényesüljenek. A mai kornak ez áldásos munkája egy

oly magas színvonalon álló társadalmat fog teremteni a jövő számára, mely egykor méltán fogja lobogtatni a tökéletesedés zászlóját.

A mi kis városunknak humanizmusából azonban még mindig hiányzik valami. Iskoláinkat majdnem ezer tanuló látogatja — s ezeknek egy része nincs jól fölöltözkölvé. Sok szegény tanulóknak nincs meleg ruhája, fázik s talán még a szülői hajlékban sincs módjában kedve szerint felmelegedni. Ezek a szegény tanulócskák köhögések, torokfájások s itt-ott a kanyaró is kezd közöttük fellépni. Lelkük kész a műveltség elemeinek befogadására, de testök az időjárás viszontagságainak leküzdésére erőtlén. Évről-évre ez időszakra esik a legtöbb iskolamulasztás s a legtöbb meghülésből származó betegség.

Azt hisszük, e sorok nem fogják eltéveszteni céljukat, midőn e körülményre is felhívjuk humanus gondolkodásu polgárságunk figyelmét. — Igaz, hogy sokféle irányban van igénybe véve a nemesen érző szív s talán ép ezekben a napokban apelláltunk legtöbbször az emberi érzések legnemesebbjére, a szeretetre, de a jótétemények határainak kibővítése mégis kötelesség ott, a hol a szükség parancsol. És a viszonyok lassanként úgy alakulnak, hogy már is egy szegény tanulókat felruházó egyesület alakulását kell hangsúlyoznunk, hogy társas életünk e tekintetben is felemelkedjék arra az előkelő színvonalra, melyet más irányu humanizmus folytán magának kivívott.

A Rimaszombatban 1897. évi decz. hó 16-ikán és következő napjain tartandó rendes téli törvényhatósági bizottsági közgyűlés

t á r g y s o r o z a t a.

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapota tárgyában.
2. A vármegyei közigazgatási bizottságból törvény értelmében az év végével kilépendő tagok helyeinek választás útján leendő betöltése.
3. Az 1898. évre a vármegyei különböző bizottságoknak törvény szerinti megalakítása, illetve kiegészítése.

Nem szól. Elszenderült a hallgatásba . . .
Nincs semmi nesz, csak szive dobbanása.

Juhász László.

Leánynézőben.

Irta: KEMECHEY JENŐ.

Özv. Kanyáryné tekintetes asszony először a tornácra nézte, a mint a négy tüzes csikó a könnyű gördülésű kocsit röpitette végig a nagy udvaron. A sallangos, ezüstveretű csattos szerszám csattogott és libgett, az almáspej négy csikó sörénye pedig csillogva uszott a délutáni napfényben.

Aztán, mikor az oszlopos, vadszölővel, délgnyilóval befutott tornác előtt megállott a koci, a tekintetes asszony fűgén lesietett s a lovak mellé állott.

— Jól van, Pista — szólta a bakon ülő kocsishoz — a csikók szépen mennek. Vigyázz aztán fiam, az urfira. Kocsin, lovon, uton legyen a szemed.

— Parancsolatja szerint, nagy asszonyom.

— Nagyon nyugtalan ez az ostorhegyes. Nincsen megnyílalva.

— Ott volt instálom, a vasalásnál az öreg János is. Tüzes a vére, az hajtja.

— Zabot tettél föl?

— Egy napra valót, nagyasszonyom.

— Kevés lesz.

A kocsis csudálkozva nézett le a bakról.

— Szállás lesz nekünk minden kuria. Mikor a Bá-

4. A választott vármegyei bizottsági tagok 1898-ik évre érvényesül birandó névjegyzékének bemutatása.

5. Belügyminiszteri rendelet a vármegyei tisztii kezelő- és szolgazemélyzet napi- és fuvarbér illetményeinek megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet módosítására vonatkozólag.

6. Belügyminiszteri rendelet a cigányok által veszeléztetett állategészségügy érdekében.

7. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a községi közlekedési és közdüllő utak törzskönyvezése tárgyában alkotott szabályrendelet érdemében.

8. Zólyomvármegye átirata az 1848-ik esztendőhöz fűződő nemzeti vívmányaink felszázados megünneplése tárgyában.

9. Zólyomvármegye meghívója a folyó évi november hó 17-én tartandó főispáni beiktatási ünnepélyre.

10. Kórházi bizottság jelentése a vármegyei kórház mult évi számadásának megvizsgálása eredményéről.

11. Bizottsági jelentés a szolgazemélyzet részére a jövő 1898 évre szükséges ruhaneműk, továbbá irodai szerek, papírosneműk s világítási anyagok szállításának biztosítása iránt megkötött szerződések jóváhagyása érdemében.

12. Alispáni végzés a székház fűtéséhez szükséges bükfa beszerzése tárgyában.

13. A tűzifa szállítása iránt Gandl Józseffel megkötött szerződés.

14. A megyei központi árvaszék előterjesztése az árva pénznek elhelyezése tárgyában.

15. Gróf Andrássy Géza és társa előterjesztése a vassalagnak Sajó folyó vizébe boesátása tárgyában.

16. Kral András panaszos kérvénye a lukovistyei körjegyző választás ügyében.

17. Főszolgabírói jelentés a lukovistyei körjegyző választás tárgyában.

18. Gicze község és több érdeklő község kérvénye a Pelsűz-liezei utvonálnak a törvényhatósági utak hálózatába való felvétele iránt.

19. Alispáni határozat Nagyrőcze város takarékpénztárilag elhelyezett tőkéjére vonatkozólag hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyása érdemében.

20. Szilágyi Sándor 70-ik évfordulója alkalmából készített emlékérem átadása.

21. Nagyrőczei j. b. főszolgabíró jelentése a Sumjác községi vadászati jognak szabad kézből leendő bérbeadása iránt.

22. Orlajtörék vadászterületének bérbeadása iránt kötött szerződés.

23. Dernő község kérvénye a Dernőn felépült kör-

lint urfit hordtam leánynézőbe: akkor is oda adtuk a zabot az első faluban egy talyigás koldusnak.

— Jól nézz szét fiam mindenfelé. Milyenek a lovak, a tehének? Tiszta-e a virágos kert? Kinéz-e a fejéhez a kisasszony? Vidámak-e a eselédek? Csillog-e a konyha? Kenyérből, kalácsból pedig hozz a tarisznyában egy-egy darabot mindenünnett. Aztán el ne vétsd, honnan való. Érted, Pista?

— Ugy leszen nagyasszonyom.

— Nyitva legyen a szemed. Szorítsd le azt a gyeplőt! Nesze, itt van öt forint pengőben. Az a tied. Ugy akarom, hogy a Kanyáryék parádés kocsisa megvendégelje a más kocsisát. Ebben a bugyillárisban pedig van 200 frt. Ha az urfi kifogyna a pénzből, oda adod neki! Valahogy zöld takarmányra ne kapasd a lovakat. Éjszaka ne induljatok, legtöljebb hazafelé. Mindent értesz, Pista?

— Mindent, instálom.

— Ugy látom, hogy a gyeplős fölrug.

— Légy bántotta könyörgöm, attól ugrott.

A tekintetes asszony így mindent elvégezve, megindult a tornác felé; de megint csak visszafordult, vizsgálódva szettekitett, ugyan nem hallja-e valaki és sugva adta föl a rendeletet.

— A hol nagyon nótás a kisasszony, nem maradtok sokáig. Tudod, mi az a zongora?

— Tudom, instálom. Fejér, meg fekete. Mikor a kisasszonyok figurálnak rajta az ujjakkal, billeg, oszt szépen szól.

— Hát ha nagyon czepeudit fog szólni, ott sem maradtok sokáig.

T Á R C Z A.

A kedves alszik.

Leesendesült égő villámmal,
Kilángolt már a tomboló vihar.
A szél elállott, a vihar kitisztult,
Az ég haragja, a mint jött, el is mult

Madár a fészken most már nyughatik,
Hold fényes éj terjeszti szárnyait.
Az esősepeknek csilláma s fénye
Terül erdő lombjára, rét fűvére.

A béke esendje szállt a földre le
Az égi bolt is ezzel van tele.
A fűz a tónak tükörébe hajlik,
Nincs semmi nesz, csak a patak morajlik.

— Az én kedélyvilágom is derült,
Küzdelseim sziklája elmerült.
Meggzúnt paskolni a sorsnak viharja,
Elállt könyvemnek záporló patakja.

Szokatlanul elégedett vagyok.
Félszemre lángzó napsugár ragyog,
Forró szerelemem lángja, napja, fénye
Világít életem kinyílt egére.

Többsébe kellett volna mondanom,
Éltünk egére. Ugy-e angyalom?!

KARÁCSONYI OCCASIO. Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy nagy karácsonyi occasiot rendezek. Ruhakelmék 15 krtól, tiszta ruha-selymek 45 krtól feljebb, stb., stb. **LAKNER EMIL**, (ezelőtt Landau A. Fia.)
Rimaszombat, Fötér, Gasko-féle ház.

jegyzői lak és anyakönyvi helyiség építési költségei tárgyában.

24. Ügyészi vélemény a Rozsnyó város és Kalmár Imre között létrejött ajándékozási szerződés érdemében.

25. Az országos nemzeti szövetség megkeresése a Gellért-hegyen építendő országos Pantheon tárgyában.

26. Mindszenty Cornélia kérvénye 29 frt 92 kr. kórházi gyógyköltségeinek elengedése iránt.

27. Maczják János kérvénye 9 frt 32 kr. kórházi gyógyköltségeinek elengedése iránt.

28. A vármegyei közszolgálati költségvetésének és zárszámadásának jóváhagyása érdemében előterjesztett számvevői jelentések.

29. Több rendbeli a vármegyei gyógyalapból előlegezett vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

30. Jolsva város nagy községgé alakulása tárgyában beadott kérvény tárgyában.

Ezeket kivül még a közgyűlés határnapjáig beérkezendő és sürgős elintéztést igénylő egyéb közgyűlési ügyek.

Rimaszombatban. 1897. évi december hó 1-én.

Segítség a kisgazdáknak.

A földmivelésügyi m. kir. miniszterium a kisgazdák helyzetén segíteni akarva, 64656/IV/3 - 1897. szám alatt elrendelte, hogy a burgonya vetőmagot önéreikből beszerezni nem tudó gazdák nevei és burgonya vetőmag szükséglete községenként összeírassék s hozzá azon célra terjesztessék fel, hogy a mutatkozó szükségletet, a minőséghez képest olcsó burgonya kiosztása által fedezhesse.

Említett miniszteri leiratban nincs ugyan megemlítve, hogy a burgonya ára mikor és mily feltételek mellett fizetendő; a gazdasági egyesület azonban iparkodni fog kieszközölni, hogy fél évi kamatmentes fizetési határidő engedélyeztessék.

A gazdasági egyesület felszólította a megyében létező összes körjegyzőségeket, hogy a körletükhöz tartozó községekben lakó kis birtokosok burgonya vetőmag szükségletét összeírva, azt az egyesülethez december hó 25-ig betérjessék.

Felhívom tehát a gazdaközönseget ez uton is, hogy burgonya vetőmag szükségletét a jegyzői hivatalnál a kellő időben bejelenteni el ne mulassza, mert ellenkező esetben kérelme figyelembe vehető nem lesz.

Putnok, 1897. december hó 5.

Lakner László, g. e. titkár.

Hírek és vegyesek.

Hódolás a királynak. Az ujtantalvölgyi állami elemi iskola november hó 28-án a tíz szobor fölállításának öröme sikerült király-ünnepet rendezett. Az iskolai ifjuság hazafias dalokat adott elő, a növendékek szavaltak, az iskola tanítója pedig alkalmi beszédet mondott. Az ünnepet előkelő közönség s a gyár tisztikara hallgatta végig. Talpra esett beszédet tartott még az iskola új gondnoka: ifj. Garay Károly, ki különösen az idegen nemzetiségű szülőket arra buzdította, hogy gyermekeik neveltetésük iránt érdeklődjenek s neveltessek, olyanoknak, mint neveltetnek: magyaroknak. Szózat eléneklés és a király életésével, az ünnepség véget ért.

Hivatalvizsgálat. Hámos László főispán folyó hó 5-én városunkba érkezett s 7-én Rimaszombat város hivatalait megvizsgálta.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegyei közigazgatási bizottság decemberi ülését folyó hó 13-ikán — hétfőn — tartja.

Egyházi kitüntetések. A király a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter előterjesztésére *Marsó Géza*, rozsnyói székesegyházi idős mesterkanonoknak a bold. Szűz-Máriáról nevezett kurui vagy kerek-i címzetes apátságot, *Koedcs Nándor* s-tarjáni esperes-plebánosnak pedig a szent-keresztől nevezett keresztiskolai címzetes prépostságot adományozta.

Egyházkerületi gyűlés. Miskolcra egyházkerületi gyűlés volt, melyen *Czinke István* helybeli ev. ref. lelkész is részt vett.

— Ugy lesz, nagyasszonyom. Tudom már én. Csömört kapok, oszt bömbölni fogok, mint mikor a Bálint urfit hordtam.

— Jobban bömbölhettél volna.

— Nem húzta volna el onnan az urfit egy bivaly-nyáj sem.

A tekintetes asszony fölment a lépcsőkön s körülnézte a fiát, rendben van-e egészen. Az egyik ablakból egy deresedő női fej nézett ki, a Klára kisasszonyé. A két szeme villogott s ingerülten fieszkázott egy kezére lippent légy után.

— Hát ezt a fiut is elküldik. Ezt is megházasítják. Ezért neveltem? Már ennek a kölyöknek is lesz párja?

Fakult arcát lehajtotta a vállára és sietve törölte le szemébe gyülemelő könnyeit.

— Csak nekem nem adott az Isten senkit! — sóhajtott a mérgesen rámondult egy veréb, a mely az ablak párkányára szállott, — hess, te czudar. És még ide sem jön az a fiu. Kitagodom, ki biz én. Ne is jöjjön! Minek is jönne? — duzzogott tovább.

Hátulról azonban két kar ölelte át vállát és egy barna pelyhes arc borult, tolakodott az ő arca mellé s az ifjú arc sugar bajusza ott motoszkált a szeme körül s végre egy csókot érzett a halantékán.

— Klári néni, édes, hát el sem akar bucsuzni tőlem? Még csak jó szerencsét sem kíván.

A vén kisasszony duzzogva rántotta meg a vállát — Eredj, a merre utad visz. Nem szeretlek. Tudod!

Hanem azért megfordult és két reszkető karjával magához ölelte a legény fejét és sirva simogatta a haját.

— Csak vőnek ne menj valahová, fiam. De valami könnyű lepkét se hozz. Mert legény vagy te, Péter. Az biz! Nincs ám ilyen hét vármegyében sem. Én dajkáltalak. Tudod-e? Ugy-e olyat nézel, a ki szeretni fog — beünneket is. Járj, Isten birével.

Megcsókolta a hullámos fekete haját s könnyes szemmel, gyönyörködve és szívében növekvő nagy bizalommal és nem esékly büszkeséggel nézett utána, a mint a fiatal legény ezüst sarkantyúja végig csegett a szobán.

Köburg herceg Gömörben. Mint lapunkban írta, *Köburg Fülöp* herceg balogi uradalmában vadászatot vett részt; kíséretében voltak: *Szapáry Péter* gróf és *Hardegg Domokos* gróf. A vadászat meglehetősen szerencsés volt, amennyiben 39 vadászot, 8 dárvad, 20 szarvas, 6 róka, 20 őz és nagymennyiségű nyul esett zsákmányul. A herceg vendégeivel együtt f. hó 3-ikán délután érkezett Rimaszombatba és csaknem egy órát töltött a helybeli vasuti állomáson, hol *Schulhof Pál* állomás főnökkel és *Marikovszky Géza* uradalmi tisztartóval hosszú ideig szívélyesen társalgott. Majd a 4 óra 56 perczkor induló vonattal külön kocsi elutazott. Ugyanekkor szállították el a vadászatot zsákmányul esett vadakat Vág-Beszterezére.

Miniszteri közönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a rima-murány-salgó-tarjáni vasútársulatnak és Borbély Lajos kir. tanácsosnak, e társulat igazgatójának középiskolai adományáért elismerését nyilatkoztatta.

Hymen. *Lukácsy Miklós* nyugalmazott takarékpénztári igazgató, az aradi honvédszobor-bizottság elnöke f. hó 6-án tartotta esküvőjét *Szabó Mihálik* Ilona urnővel Rimaszombatban. Tanúk voltak Abonyi Pál vármegyei tiszti főjegyző és Tomcsányi László kir. törvényszéki bíró.

Polgári kitüntetés. *Szabó Béla* budapesti posta és távirda főigazgató, ki itt nevelkedett és városunkhoz rokonsága révén is közel áll, Budapesten, az ország metropolisában, a VII-ik kerületben, a városi képviselőtestület tagjává választották.

Kiküldetés. Beszterezebányán a katonai laktanya nagyobb átalakításokon és renováláson ment keresztül. A miniszterium az építkezések felülvizsgálatával *Juraskó Jakab* kir. főmérnököt, az államépítészeti hivatal főnökét bízta meg, ki e célból Beszterezebányára utazott.

Iskolaszéki választás. Mint lapunkban jeleztük, a helybeli róm. kath. iskolaszéki választás folyó hó 5-ikén ment végbe. A választás eredményéhez képest az új iskolaszéki tagjaivá lettek: Burszky Sámuel, dr. Fodor Béla, Gregor Károly, Hollósy József, Ivanik György, Juraskó Jakab, Kalocsay Gyula, Koreny Pál, Molnár Lajos, Simon Antal, dr. Szeless Ödön, Zsuffa Kálmán. A választás szép rendben folyt le.

Halálozás. *Ebeczky Tihanyi* Ferencz, Nógrád-vármegye volt főjegyzője, Tihanyi Ferencz az utolsó „temesi gróf” fia, mult hó 29-ikén életének 57-ik évében Balassa-Gyarmaton elhunyt. Temetése nov. hó 30-ikán ment végbe a vármegyei tisztikar, nagyszámu törvényhatósági bizottsági tag jelenlétében. Az elhunyttól *Nagy Mihály* főjegyző bucsuzott el megható szép beszédben.

Sok érdeklődő megnyugtatóra közzölhetjük, hogy a városunkban is nagy népszerűségnek örvendő *Fischer Károly* mérnök — kinek már itt-ott halálhírét is költötték — teljesen egészséges. Igaz, hogy súlyos beteg volt, de a rajta végzett sikeres sebészti műtét visszaadta régi erejét és egészségét. Remélhetőleg beteljesedik rajta is az, hogy a kinek halálhírét költik, sokáig él.

Telefon vármegyénkben. A borsod-miskolczi gözmalom igazgatósága vármegyénkhez kérelmet intézett az iránt, hogy Losoncztól Csomán, Feleden és Putnokon át Miskolczig, a megyei utvonal szélén, telefon oszlopok felállítását engedélyezze. A telefon a losonci és borsod-miskolczi gözmalomok közné össze.

Gyógyszertárváltozás. A tiszolczi személyi jogu gyógyszerár, — melynek eddigi tulajdonosa Trajler János volt. — *Szmik Géza* tulajdonába ment át.

Megerősítés. A m. kir. igazságügyminiszter *Homolya Samu* tornallyai járásbírói irnokot — ki ez állásában eddig ideiglenesen volt alkalmazva — végleg megerősítette.

Thea-estély. A helybeli koresolyázó-egylet ifjusága már most megkezdte a karácsony másodnapján rendezendő thea-estély érdekében az akciót, amennyiben a siker biztosítása céljából aláírási ívet köröznek a tagok és a nagyközönség körében, hogy a résztvevők mennél számosabban jelentkezzenek.

A jégpályáról. A helybeli koresolyázó egylet jégpályáját a mult héten megnyitották, s most már ked-

Az ajtónál két oldalról a karjába kapaszkodott Kanyáry Péternek a tekintetes asszony és Ilonka, a kis huga, egy 15 estendős szőcske baba. És úgy mentek le a kocsizó hármában, átölelkezve. A tekintetes asszony hallgatott. Ilonka azonban folyton fecsegett.

— Te Peti, ha Bolyba betérsz, mond meg Juliskának, hogy süsse meg a violáját, egy sem teljes. Gyöngyvirágot majd csinálók neki. A Karinak ne mondj semmit. Attól meg, tudod attól, ő tőle, nagy Ó vel, hiszen tudod, hozz egy rózsabimbót.

— Hozok szivem.

— És hozz még...

— Hozok Kassáról egy gyöngyös főkötőt...

— Te, Peti...

Csókók közt váltak el, s a mint a legény kocsiára ült, eselések, kutyák, sőt még a pávák is mind odagyültek a kocsi köré, s nagy eseményhez, mikor az urfi leányzóba indul, s mintha minden szemből az áldásmondás sugárzott volna ki. Ilonka bedobott a kocsiába egy rózsát.

— Ezt add neki! — mondotta s átölelte a mamáját.

— A Karinak! — szólta le a legény mosolyogva.

— Te, te! — kiálltott a leány és párba borult arcát anyja vállára hajtotta.

— Hajts, Pista!

Az ostor megesördült, a négy csikó fölágaskodott és egyszerre galoppba vágott. Ebben a pillanatban, mint a villám, ugrott a kocsiába a Taeskö, egy zsemlyeszörű agár. Nem lehetett le sem verni. Azt el kellett vinni.

A nemesi kuriáról sirva, de büszkén s bizó örömmel néztek utánuk. A falu végén, az urasági téglavetőnél pedig, egy öreg fűzfa tövével, ott állott a banda, öt ezigány legény és felbuzdultan húzta a Rákóczy-indulót.

Tavaszi napnak verőfénye elterült a zöldülő mezősegen, s a hullámzó buzaetés közül nvájasan integgett a robogó kocsi felé, csillagos feje a kék buzaivirágok és a fehérg matikának. Még a galambok is, az oszlopon álló duzból, vidám hurrogással kiröppentek és suhogó szárny-

vező idő, pompás fagy mellett a párok vigan sikkának tova a tükörsima jégen. Megvan hát az örömlük Szent Halifax híveinek is, bár eddig nem mondható talságos nagynak az érdeklődés, mert a pályát leginkább a serdülő ifjuság látogatja. Különösen a diákság élvezi a test-edző, nemes sportot, s ez jól is van így, csak az volna kívánatos, hogy ez első sorban ne a tanulmányok rovására és iskolamulasztások mellett történjen, meg aztán az is, hogy a reményteljes ifjuság ne feledkezzen meg arról, hogy a jégpálya nemesak az ő kizárólagos használatukra áll fenn s ez ezért a pályát ne rontsák és magukat rendesen viseljék. Ma — szerdán délután az első nap volt, mikor zene mellett koresolyáztak a sport lelkes hívei.

A losoncz-poltári helyierdekü vasut finanszírozása — mint halljuk — tegnap, f. hó 7-én ment végbe Losonczon. A vasut építése iránt különösen Losonczon nagy az érdeklődés s miután ott az utazók nem olyan nehézkesekek, — mint sok más helyen, — biztosra vehető, hogy a vasut létesítésének ügye nemsokára a kivitel stádiumába lép.

Háboru a Máv. lassúsága ellen. Rozsnyóról írják a „Magyarország”-nak, hogy ott nagyszabásu mozgalmat indít az utazóközönség a Máv. dobsina — bányrévi vonala ellen, melynek vonatai évek óta valóságoslag esiga lassúsággal közlekednek. E mozgalomra az impulzust, a nemrégiben *Bettlérén* vadászó *Otto* főherceg jelenléte adta meg, kire szintén kellemetlenül hatott a lassu utazás ezért *Andrássy Géza* gróf, a házigazda, a főherceget és főurakat, a saját fogatain vitette vissza a vadászatról gombaszögi birtokára és csak itt szálltak vasutra, miután a bettléri állomás oly primitív állapotban van, hogy még váróterme sincs. A most lezajlott főhercegi vadászatokon részvett *Ludwig* elnök-igazgató is konstataulta, hogy az utasoknak a vonatot szabad ég alatt kell bevárni. A lassúsághoz hozzájárul még az a kellemetlen állapot is, hogy a személyszállító kocsik egészen ó-divatuk, olyanok, melyeket a főbb vonalakon a forgalomból már rég kidobtak. Pedig köztudomásu dolog, hogy a gömöri vasut a vasbányák és más iparvállalatok folytán, az ország legjövendelműzőbb vasutainak egyike. A gyorsvonatok érdekében indított mozgalomhoz, aláírások útján, eddig *Téankovics* rozsnyói püspök, *Andrássy Géza* gróf és több vidéki nagybirtokos csatlakozott. A kérvényt egyik gömöri képviselő útján fogják átnyújtani a kereskedelmi miniszternek.

Uj távirdahivatal. Rimaszécsen, az ottani postahivatalban távirdahivatal rendeztetett be és 8-án a közhasználatnak adatott át.

Rendőrségünk figyelmébe. A Deák Ferencz-utca járdája — különösen a postahivatal előtt — annyira sikos, hogy a közlekedés rajta veszélyvel jár. A eselések ugyanis a Csurgóról ezen az utcán hordják a városba a vizet; vizesedényüket szinig telemerítik és mentükben minden lépésnél ki-kiloesolnak egy kiesit, mely a járdára hullva, rögtön jégkéreggé fagy. Olyforma rendszabálytal, mely szerint telvizes edénynyel a járdán járni tilos lenne; lehetne talán ezen helyzeten segíteni addig, míg valaki nyakát nem szegi vagy lábát nem törli. Ajánljuk ezen ügyet városi rendőrkapitányunk figyelmébe.

A börtön titka. *Babik* Zsuzsanna gömörmegei születésü 19 éves eselést a budapesti IX kerületi kapitányság valami kibágás miatt bezárta s tudtára adta, hogy eltolonczolják. A leány ezt annyira szívére vette, hogy az ég kályhából kikaparta a parazsat s ruhájába öntötte. A ruházat hamarosan lángba borult s ha az őrszem észre nem veszi s ruházatát le nem tépi, teljesen összeég. Így is súlyos égési sebekkel vitték a Rókus-kórházba.

Halálozás. Jolsván és vidékén jó hírnévnek örvendett s szerénysége mellett kiváló szakképzettségéről és szorgalmáról ismeretes járásorvos: dr. *Tavassy* Lajos f. hó 2-án, hosszas betegség után elhunyt 44 éves korában. A derék orvos halála mély részvétet keltett Jolsván és vidékén, s a f. hó 5-én végbement temetésen a részvét impozánsul nyilatkozott meg. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Dr. Tavassy Lajosné szül. Baltazar Emma, Lajos fiával; özv. Tavassy

verésük ott hangzott a leányzóba induló fiatal ur feje fölött.

A lovak kényesen bókoltak, szedegették karsu lábukat, sörényök szinte zajlott a nyakuk fölött, a fiatal ur pedig elmerengve nézett maga elé. Szívéből valami meleg érzés fakadt föl, a mely lassan fölszállott a fejébe, s kiült a két piros arcára, a mikor egy dülő utnak jegenyefasora felé esett a tekintete. A jegenyesor végén egy nagy kert, s abban magasra nőtt, hatalmas koronájú diófák és gesztenyek közöl egy uri ház látszott ki. Csipkés szárnyu, himes pillangók, ereszaljat kereső fecskék, csillogó folyásu patakocsa, mind arra vette útját.

Péter urinak pedig egy nehéz sóhaj szakadt ki a kebeléből.

— A Juliska, az édes kis Juliska! Elhagylak virágom, haragos rózsaszálam! Hiszen kineznél.

Igy sóhajtott és rákiáltott a kocsiúra!

— Hajts! Tovább megyünk!

A Taeskö, a gazfi azonban leugrott a futó kocsirol s vidáman esaholva szökdecselt a bolyi jegenyesor közé.

— Tekintetes urfi, tán nem hagyának el azt a besttiát. Hátha lélek száll belőle! — szólta hátra a kocsi.

— Hát jól van Pista, fordulj be.

A Taeskö már ott barátkozott a gesztenyefák között két kölyök kopóval, a melyeket fűrgen ugrált keresztül, mikor a kanyari kocsi a fordulóhoz ért. Nyakán a Taeskönek egy kék pánthika libeggett, talán épp a Juliska kisasszony nimzokosárkájából került rá.

Pista nagyot esördítgetett az ostorával, a nyelvvel is esettengtetett, a lovak gyors iramlásban kieresztett gyeplővel, habot verve szöktek előre. A szerszám esattogott, a gyeplős apró esengői pörögtek s paesirták riadoztak föl az utszéli vetésből. Mert úgy illik, hogy esengjen, bongjon, esattogjon, mikor legény jár a leány után.

Taeskö vigan ugrandozott s a kocsi derülten morogta a bajusza alatt:

— Hál' Istennek, nem kell esömört kapnom.

Igy jártak leányzóba — apának.

Mihályné szül. Benkár Rozália, mint anya; özv. Glósz Gusztávné szül. Tavassy Amália, mint nővér gyermekeivel; Tavassy Bertalan, mint fivér, nejevel és gyermekeivel; ugy saját, mint az összes rokonok nevében fájdalom-telt szívvel jelentik a szeretett, hű férj, apa, gyermek, testvér, unokatestvér, vő, sógor és rokonok *Dr. Tavassy Lajos* járás-, vasgyári és vasúti orrosnak f. év december 2-án, éjjeli 11 órakor, tevékeny életének 44 ik, boldog házasságának 10-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Hült tetemei folyó év december hó 5-én, d. u. 1 órakor fognak az ág. hitv. evang. keresztény egyház szertartása szerint a jolsvai sírkertben örök nyugalomra tétetni. — Jolsva, 1897. december 3. A béke anyala örökjék kiszenvedett hamvai felett!

Vakáció. A helybeli egy. prot. főgimnáziumban a karácsonyi szünet december hó 22-én kezdődik s január 9-ig fog tartani, így tanulóinknak tizenkét napig lesz módjukban kipihenni a négy hónapig tartó tanulás fáradalmait, — míg azok, kik szülőiknek elégtelen érdemjegyet mutattak be, ugyanannyi időt fordíthatnak a megjavulásra.

Társasestély. Nehány lelkes fiatalember kezdeményezése folytán az izraelita ifjuság f. hó 4-ikén szépen sikerült házi-estélyt rendezett a Három Rózsa nagytermében. A fiatalság a kora reggeli órákig csapongó jókedvvel táncolt, s ez a mulatság fényes erkölcsi sikeréről tesz tanuságot. Megemlítjük, hogy a rendezés körül különösen *Pollák Béla* ügyvédjelölt és *Lakner Emil* jó-hírű kereskedő buzgólkodott, nekik a fiatalsággal együtt nagy részük volt abban, hogy a szép közönség kellemesen érezte magát a mulatságon.

Mikulás napja. Régi elvünk, hogy névnapokról nem referálunk, mert hiszen nálunk a névnapok tartása valóságos kultuszvá vált, melynek szolgálatába állani nem lehet feladata egy újságnak. Most is csak azért emlékeztünk meg a f. hó 6-iki Miklós napjáról, mert vármegyénk egyik előkelő, érdemes és népszerű alakja: *Szentiványi Miklós* nevenapját Sajó-Gömörön ez idén fényesen megünnepezték. A köztisztelőben álló agg férfiú jóbarátai és tisztelői ez idén nagy számmal keresték fel sajógömöri kastélyában; ott volt *Hámos László* főispán is. Az illusztris vendégkoszoru őszinte szívvel üdvözölte a házigazdát: *Szentiványi Miklóst*, ki vendégeit hagyományos magyaros vendégszeretettel látta. — De azért is megemlékszünk az idei Miklós napról, mert lapunk régi érdemes kiadója: *Rábely Miklós* iránt a polgári olvasókör különös tiszteletének és ragaszkodásának adott kifejezést. Folyó hó 5-ikén este ugyanis a kör elnöke: *Rábely* által létesített dalárda gyönyörű szerenaddal, tisztelte meg alakítottját és lelkes tagját, kit a nevjárat meglepetés igazán meghatótt.

A népkönyháról. Aki résztvevett a népkönyha megnyitásának ünnepén, aki hallotta az itt elmondott szebbnél-szebb beszédeket, aki látta azt a megható jelenetet, midőn az ehöz gyermekcsereg először evett a gyöngéd nő kezektől rakott emez oltárnak egyszerű asztaláról, aki látta e gyermekek örömeit, az elagottak meglepettségét, könnyeit: annak okvetlenül a szívébe lopódzott amaz örömeink egy-egy sugara, melyet a jótékonyág gyakorlása avagy pusztán ennek látása is természetesen lángra gyújt minden érző emberben. Mindenki meggyőződött arról, hogy ez oltár felállítására városunkban szükséges volt, és dicsőség illeti azokat a nemesszívű hölgyeket, akik az eléjük gördülő akadályokat legyőzve, azt ily gyorsan felállították! Hogy szükséges volt ez intézmény, kitűnik abból is, hogy 90-re rúg azon szegények száma, akik e jótétemény elnyeréseért folyamodtak. S ezek közül 16 f. u. névszerint: *Hriz János*, *Bizony István*, *Demeter Pál*, *Bata Miklós*, *Bodon Pál*, *Pongrácz Mihály*, *Szmuda Kálmán*, *Kocsis Pál*, *Jaskó János*, *Hajducsik János*, *Kis Palkó*, *Bari Gyula*, *Lehotai Sándor*, *Frider János*, *Futás József*, *Demeter József*, — 10 leány: *Bata Juli*, *Mihály Zsuzsi*, *Hriz Zsuzsi*, *Simon Mária*, *Treeska Etel*, *Pusztai Matild*, *Hajducsik Anna*, *Muesik Zsuzsi*, *Faluba Mária*, *Hank Mária*; a kik részint r.-szombati, részint Tamásfalváról, Szabadkáról s néhány pusztáról a városba járó iskolás avagy még apróbb gyermekek, összesen 26-an mindennap jóízű, meleg ebédet — vasárnap huslevest darával, káposztát, hétfőn babot, kedden gulyás-hust, szerdán tésztalevest vagy kását, csütörtökön káposztát bussal, pénteken turós galuskát, szombaton babot vagy lenesét — kapnak egy-egy „igazgatósági” és egy „napibiztos” négyzeti választmányi tagnak a felügyelete alatt. A népkönyha ügyeinek fardhatlan intézői közül u. i. ötön: *Samarjay Jánosné* elnök, *Mariássy Lászlóné* alelnök, *Liszka Józsefné* igazgató, *Marikovsky Istvánné* és *Klimo Jenőné* pénztárosok; továbbá a négyzeti választmányból 22-en vállalkoztak önként arra, hogy — az előbbieket hetenként, az utóbbiak naponként felváltva — megjelenjenek mindennap a népkönyha helyiségében. A napibiztos sajátkezü aláírással igazolja az „ellenőrző” könyvben a kiosztott étel-avagy az elagottaknak vitt adagok számát. Ugyanis 8 elagottnak: *Dusik András*, *Klines János*, *Fodor Gáborné*, *Sisák Jánosné*, *Teleszniczki Milka*, *Balázs Andrásné*, *Rippanes Pepi* és *Vámos Péterné* a lakására hordják az ételt; sőt vannak a népkönyhának „titkos segélyezettjei” is, akikre e jótétemény nem kisebb áldás, mint a többiekre! Összesen 36 szegény nyér mindennap teljesen ingyen ebédet (s ebben a mi népkönyhánk felülmúlja a többieket!) a népkönyhából női ellenőrzés, pontos felügyelet alatt. S ha az ételből felesleg is marad, a jelenlévő napibiztos más, hozzá folyamodó éhezőknek is nyújthat némi edélt. Nincs ott semmi szabálytalanság, semmi pazarlás, sőt ellenkezőleg! Nagy, írott táblák, aprólékos kimutatások tanuskodnak az intézők buzgóságáról, mindenre kiterjedő figyelméről! Aki nem hiszi, nem látta, menjen, sétáljon ki arra a zugó, a sötétzöld fenyves felé déltájban! Nevét a „vendégeknyvben” örökítik meg a szép felügyelők s ő maga bizonyára jobb étvágygyal fogja elkölteni a séta után az ebédjét. — Megemlítjük itt, hogy a népkönyhát f. hó 8-án *Samarjay Jánosné* elnökkel együtt *Hámos Lászlóné*, főispánunk szeretettel méltó neje is meglátogatta s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az ott talált rend és tisztaság felett, s a lelkes intéző gárda: a négyzet buzgó tisztikara és választmányával szemben is teljes elismeréssel és méltó dicsérettel adózott.

Halálozás. Salgó-Tarjánon *Gerber Frigyes*, a Salgó-Tarjáni köszvényjárás részvénytársulat bánya-igazga-

tója f. hó 6-án este szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. *Gerber Frigyes* a haza határain túl is elsőrendű szakembernek ismerték és még köztudomású azon bátor tette, melylyel egy vízzel elborított aknából saját élete kockáztatásával husz munkást megmentett. Ez önfeláldozó tetteért a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntették ki; azóta sem szűnt meg a munkások meleg és őszinte barátja lenni s jellemző, hogy vasárnap délután tisztársai előtt a munkáskérdésről tartott harmadik órai felolvasást s közvetlenül ezen öt rendkívül felmagasztaló felolvasás után érte a halál. A megye és a község ügyei iránt is melegen érdeklődött. Ezeken s különösen a társulatot, melynek bányaügyeit kiváló odaadással és gondossággal intézte, nagy veszteség érte a halálest által. Az elhunyt után özvegy és hét árva maradt.

Vadászat. A rima-műrány-salgótarjáni vasműrészvénytársaság nagy vadászterületein az idei első vadászatot f. hó 1-ikén, 2-ikén és 3-ikén vármegyénk és a szomszédos Borsodmegye alispánjának s több megyei notabilitásnak részvétele mellett rendezte. A vadászat színhelye a klenóczi erdőség volt. Zsákmanylul esett 12 óz és egy róka. Az illusztris társaság az egész vadászat folyamán kedélyes, jó hangulatban volt, bár vadászni, melynek lövése főczél volt, nem akadt puskacső elé. A második vadászat f. hó 20—21-ikén lesz Szelczen, a harmadik pedig január első napjaiban a Szinyeczen.

Hűtlen asszony. Elek Beta Márton mellétei lakos — amint nekünk írják — régebben Amerikába vitorlázott abban a reményben, hogy ott magának vagyont fog szerezni. — Feleségét otthon hagyta, és dolga meglehetősen folyt az újvilágban; csakhamar vigasztalódott, s a honvágy sem igen marczangolta a szívét. Felesége hazahívogatására nem is hederített. Az asszonyka elkésredésében vigaszt keresett, s talált is, azonban ennek komoly következményei lettek. Egyszer a férj váratlanul betoppant, s az asszony nem épen kellemesen volt meglepve. A férj rájött felesége hűtlenségére, s az asszonyt gyermekével együtt elűzte.

Uj sodronykötél-pálya. A kereskedelmi miniszter rendelete alapján a tiszolzei vasolvasztó igazgatósága az alispáni hivatalhoz kérvényt intézett az iránt, hogy a vashegyi bányáktól a tiszolzei vasolvasztóhoz sodronykötél-pálya létesítését engedélyezze, s illetve a kisajátítási eljárását tegye folyóvá.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara újjáalakulása. Mult hó 30-án ment végbe, mely alkalommal elnökökké egyhangulag újra *Radvány István* kir. tanácsos választott meg, alelnökök lettek a kereskedelmi osztály részéről *Koós Soma*, az iparos részről *Pflüger Ferencz*. Rozsnyóról és vidékéről, a kamara összes külltagjai részt vettek a gyűlésen. Azonban mint a R. H. írja, a zöld asztalnál még csak be sem mutatták őket senkinek, azonképen a fehér asztalnál sem törődött velök — idegenekkel — vendégekkel — senki sem, holott mint az elnök szülővárosából való tagok, nemesak vendéglátásra, de egy kevés figyelemre is igényt tartottak.

Vármegyei pótdadó. Betegápolási szükségletének fedezésére vármegyénk előjárósága minden egyenes adó forint után számítandó: 2%-os pótdadó kivetését rendelte el egyuttal közhírré teszi, hogy az ellen észrevételeit 30 nap alatt az alispáni hivatalhoz beadni, bárkinnek jogában áll.

Gazdasági ismételő iskola nyílik meg legközelebb *Putnokon*, a vármegyei gazdasági egyesület és az állam támogatásával. — Az iskola szervezése érdekében *Meszlényi Zoltán* kir. segédtanfelügyelő vezette a helyszíni tárgyalásokat, melyek a terv megvalósítása iránt a legkedvezőbb eredménnyel kecsegtetnek.

Adakozás. A rimaszombati népkönyha céljaira a lefolyt héten adakoztak: *Ruthényi Béláné* (Ráhbó) 5 frt, *Marikovsky Emma* (Bécs) 4 frt, *Fábray János*, *Matolesy Pálné*, *Zehery Istvánné*, *Zachar Gusztáv*, *Mikulás János* (Klenóczi) 1—1 frt, *Hecksh Bertalan* 5 kgr. rizs és 5 kgr. kása, *Herrman Vilmosné* 1 kgr. szalonna, *Korony Pál* pedig a szükséges husmennység kgrját 30 krért számítja. — Fogadják a nemesszívű adakozók halás köszönetünket. *Elnökség.*

Állategészségügy. Gömörmegyében következő állatbetegségekről közölték a hivatalos jelentés: *Veszesség: Dobsina, Felső-Bátka, Pápces, Rimaszombat.* — *Ragadós száj- és körömfájás: Jolsva.* — *Sertésvész: Abafalu, Ajnáskő, Barka, Dernő, Gesztete, Gömör-Panyit, Jéne, Kerekgede, Lénártfala, Likér, Lueska, Polomka, Rédova, Rimócza, Serke, Söreg, Tamásfala, Velkenye, Závadka.*

A gyermekbetegségek keletkezéseinek meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességet kيفةzt szervezettel bírjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedí. Különféle, ezt ezéző, gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, a mely a hozzá fűzött várokozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak, s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem íze, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Főraktára *Zoltán Béla* gyógyszer-tárában, Budapest, V. Nagykorona-utca 23. sz. hol üvegerként 1 frtért kapható.

A locomobil- és eséplőgépkézézők tanfolyama az állami iparisoknál (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz. a.) január hó 2-án nyílik meg s április hó 10-ig tart. E tanfolyamon a gőzmozdony (locomobil) és a különböző eséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. — Tanulókul felvétetnek a 18 élet-évekét betöltött, irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezen kívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani. — A tandíj 8 forint, a mit előzetesen a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. — A beiratások f. évi december hó 15-étől, december hó 29-ig tartanak az intézet helyiségében. Vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

A királyi hatalom. A Magyar nép multja és jelene ez. könyvből. Benedek Eleknek e nagyérdékű művéből megjelent a 3. füzet. Két művészi kivitelű műmelléklet (Gellért püspök megdorgálása *Aba Sámuel* és A tűzpróba) díszíti a füzetet, s ezenkívül nagyszámú szövegkép, melyek mintegy visszavarázsolják a magyar nép régi életét. A harmadik füzetben véget ér a régi megye és község eleve leírása aztán egy nagy gonddal megírt fejezet köti le figyelmünket: A királyi hatalom. Azt írja meg e fejezetben Benedek, hogy Kálmán király miként állítja helyre a királyi hatalmat, miként vedi meg a népet a főurak hatalmaskodása ellen, aztán a királyi hatalom és a főnemesség hatalmának változó szeresényű küzdelmét, hol egyik, hol másik kerekedik felül. Így jut el az Arany bulla fejezetig. H. Endre uralkodásának szomorú idejéig. A képek közt különösen érdekes az, melynek aláírása: „A föld népe teljesen ellátja a királyt élelemmel” s a „kihallgatás egy tölgyfa alatt”, mely azt a jelenetet ábrázolja, midőn III. Béla egy tölgyfa alatt ülve hallgatja meg egy ember panasztát. A királyi hatalom és főnemesség küzdelméről érdekesen domborítja ki az író a nép helyzetét s látjuk, hogy a népek mindig javul a helyzete, míhelyt a királyi hatalom szilárdul. Meltő érdeklődéssel várjuk a folytatást, midőn a nép mind jobban előtérbe lép s maga kezdi meg a küzdelmet szabadságáért, terheinek könnyebbítéséért. A Magyar nép multja és jelene oly műnek ígérkezik, mely méltán kelthet közérdeklődést, még ha nem is tenné aktuálissá a jövő évi ünnep: a népszabadság ünnepe s csak elismerés írti a kiadó Athenaeumot, mely lehetővé tette, hogy a szegényebb rendű ember is megszerezheti a népszabadság e bibliáját. A Magyar nép multja és jelene füzetenként 30 krért kapható. Összesen 40 füzet lesz s elő is lehet rá fizetni bármely könyvesboltban, 5 füzetre 1 frt 50 krral.

Az új honalapítás kora. A nemzeti államalkotás korának nevezi Ballagi Géza a magyar nemzet történetének azt a fényes korszakát, mely 1815 és 48 közé esik. A magyar nemzeti állam megalkotása azonban egyértelmű az új honalapítással, mert Magyarország akkor lett valójában államunk, midőn a demokratikus s ezzel szorosan egybeforrott nemzeti eszmék, megteremkenyítvén az elméket és szíveket, valósággá válnak; midőn esaknem felszádos küzdelem után leomlanak a rendi válaszfalak a földnépe egygyé lett a nemességgel, osztóván terhekben és jogokban egyarant. A szó és a toll fegyverével küzdő hősök harca volt ez a harc, a legkomolyabb, a legteljesesebb ezer éves multunk összes harcait közt. Amit Petőfi a népről mond, hogy „egyik kezében ekaszarva másik kezében a kard”, tökéletesen ráillik e kor hőseire, kik elkiseredett harezot vintak az abszolutizmussal, a rendi s osztálybeli különbséghez göresösen ragaszkodó rövidlátósággal, míg ugyanakkor lázas szorgalommal dolgoznak a gazdasági s kulturális tekintetben szegény, elharadott országoknak az európai kultúrálamok sorába való illesztésén. Egy alvó népet kell felébreszteni a hosszú, nehéz alomból, egy a maga ös erejében már nem bízó, eszűgödő, a magasabb nemzeti eszleok iránt közönyös népet kell erejének, igazi mivoltának öntudatára kelteni. — Armány, elfoglaltság, maradásig, mint megannyi magas sziklavarak állják útját a hősöknek, kik megható lelkesedéssel, eszűgdedt nem ismerő kitartással veszik be sorba az eléjük meredő várakat. Ott látjuk egyenként és együtt a esatosorban, a esatosor előtt, történelmünk legszebb korának hőseit: a politikusokat és írókat, *Szechenyit*, *Wesselényit*, *Köleseyt*, *Beóthy*, *Kossuthot*, *Deákot*, a kiknek és társaiknak harezát nem lehet meghatóttásg nélkül olvasni. Köztudomású, hogy ennek a fényes kornak legalaposabb ismerője Ballagi Géza, s csak természetesen találjuk, ha Szilágyi Sándor, az Athenaeum által kiadott Magyar nemzet történetének szerkesztője őt bizna meg a kor leírásával. Olvasván azonban Ballagi hatalmas művét, mely a Magyar nemzet történetének kilenczedik köteté, lehetetlen eltitkolnunk azt a rendkívüli hatást, melyet mint történetíró tesz reánk. Nyilván része van ebben a nem közönséges hatásban magának a tárgynak is, mely önkénytelenül ragad magával, de a figyelmes olvasó nem vezet félre ez a körülmény s bizonyára lelkes dicsérettel kíséri az író lapról-lapra. A tipikus magyar ember nyugalomával, objektivitásával írja és vizsgálja meg Ballagi az új honalapítás történetét, érezzük, hogy együtt lelkesül hőseivel a magasztos eszméit, mintegy velük küzd azok diadaláért, de higgadt elmével, részrehajlatlanul itéli meg a hősöket s azoknak küzdelmeit. Ebben látjuk Ballagi könyvének a kiválóságát s ez által e könyv kétszeresen becses. Aki azt a kort, melyet Ballagi megírt, nem ismeri, nem csak a nemzet történetének legérdekesebb s következményekben legfontosabb korát nem ismeri, de egyszerűs mind nélküli az alapot is, melyen a mai nemzeti állam nyugszik. Ballagi Géza őt könyvre osztja föl nagy munkáját. Az első könyv a rendi alkotmány kitározását rajzolja, a második (A nemzeti állam eszméje) *Szechenyi* politikai és társadalmi akceióját, a harmadik az 1832—36-iki országgyűlés tárgyalásait, a negyedik a szabadelvű irány hódítását s végül az ötödik az új állam alapjait tárja elénk, elvezetvén 48-ig. Valamint e nagyszabású történeti mű minden köteté, ez is rendkívül gazdag műmellékletekben és szövegekben. Körülbelül 40 művészi kivitelű műmelléklet s vagy 200 szövegekép díszíti Balagi könyvét, mely tartalmában és külsejében méltó az új honfoglalás korához. Ara díszes félbörkötésben (barna és piros színben) 8 frt. Kapható minden könyvkereskedésben.

Ingyen ujság. Budapestben van már ilyen is. Az igaz hogy csak négy oldalas lezi-piezi lap, de végre is ingyen adják. Olesőn már nem lehet ujságot olvasni. Azonban majdnem ilyen olesőn lehet legszebb szépirodalmi, képes hetilapunkat az „Ország-Világ”-ot megszerezni. Tessék elgondolni két forintért egy egész negyedévre, tehát három hónapon keresztül hétről-hétre megkapják ezt a szép ujságot, melynek minden száma tele van aktuális képekkel, gyönyörű illusztrációkkal, versekkel, novellákkal. Azonkívül a lap minden olvasója pompás kivitelű irodalmi almanach kap ajándékba, melynek előszavát *Jókai Mór* írta. Továbbá az „Ország-Világ”-nak regény-melléklete is van, a melyben mindég legelőkelőbb írónk munkáit közli. Jövő számban kezdi közölni Románia költői lelkületű királyi-néjének: *Carmen Sylvanak* legújabb érdekes regényét. A kik most előfizetnek december hónapban ingyen kapják az ujságot, megkapják a karácsonyi ajándékot, teljes egészében olvashatják *Carmen Sylve* regényét. Az a lap, a mely két forintért ennyit tud nyujtani olvasóinak, szintén megérdemli az ingyen ujság nevet. Az „Ország-Világ” kiadóhivatala Hold-utca 7. sz. alatt van. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küldenek.

A „Vasárnapi Lapok” szerkesztését dr. Pap Zoltán vette át. A beköszöntőből tudjuk meg, hogy már, mint a lap munkatársa, régebb idő óta vezeti annak tényleges szerkesztését. Ez a legbiztosabb garanciája a lapnak, hogy megmarad ezentúl is azon a páratlan színvonalon, hova eddig, — bátran állíthatjuk, — magyar képes ujság még nem emelkedett. A most megjelent száma is oly változatos, hogy fölöslegessé tesz minden reklam-izú díszesretet, elég csak tartalmából kikapni pár részt. Telve van kiváló festők műveivel, ismert írók pompás dolgozataival. *Baditz Ottó*, *Csók István*, *Innocent Ferencz*, *Tölgyessy Artur*, *Böhm Pál* adtak képeket. A szöveget *Szarvas Mariska*, *Beniczkyne Bajza Lenke*, *Herezgek Mihály*, *Paul Árpád*, *Mikszáth Kálmán*, *Vértessy Gyula*, *Salamon Odón*, *Pap Zoltán* stb. látták el. — Két szenzációja is van a „Vasárnapi Lapok” mai számának: A király unokájának, *Rudolf trónörökös leánykájának* sajátkezü magyar leírása *Abazjáról* s a Sz. István lovas szobra pompás kivitelben, melyet esakis a „Vasárnapi Lapok” kapott meg közlés végett. — Különösen fölkérjük tisztelt olvasóinkat, siessenek megszerezni e pompás ujságot. Előfizetés ára 3 hóra 2 forint. — A kiadóhivatal Budapest, VIII. ker., *Kerepesi-utca 17. szám* alatt van.

Szerkesztői üzenet.

E. Z. Rimaszombat. A kötetet megkaptuk, azonban oly későn, hogy már jelen számunkban nem ismertethetjük. Jövő számunkban megemlékszünk róla.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Fouliárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázzal és színeiben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selymet** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, esikos, koezkázott, mintázott damaszólt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. es. és k. udvari szállító selyemgyára Zúriohben.** Svájcza ezimzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek

Eladó.

Serke községben a 75. számú telekjegyzőkönyvben foglalt fél úrbéri házhely utáni **szántóföld, rét és legelő** illetmény eladó. — Értesítést ad **Felső-Hangonyon Borsody Béla.** 1-3

Szöllővesszők.

Draskóczy László serkei szőlő- és gyümölcs-telepén a tavasz beálltával eszközözendő szállításra a következő sima szőlővesszők rendelhetők meg: **nemes Kadarka** a legbővebben termő borszőllő, ezereként 3 frt; **a legkitünőbb korai csemegefajok** ezereként 7 frt. Megrendelések február hó végéig tulajdonosnál Feledre ezimezve eszközözendők. 1-5

Hirdetmény.

785. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1897. évi 5004. számú végzése következtében **Dr. Fráter Sámuel** ügyvéd által képviselt **Kacsmary Berta** javára **Makróczy Gusztávné** ellen 500 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 416 frt 70 krra becsült házi butorok holti felszerelések, lábbeli-árak stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 6736/1897. sz. végzése folytán, 500 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi október hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 32 frt 22 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban alperes lakásán és üzletében leendő eszközzésére **1897. decz. hó 11-ik** napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni íszándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígerőnek beesáron alul is elfognak adadni.

Rimaszombat, 1897. évi december hó 1-én.

Gasko, kir. bírósági vjhajtó.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.

Tarragona s. a.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:

RIMASZOMBATBAN

KOHN ADOLF

úrnál. 10-20

A földmivvelésügyi magy. királyi
ministerium felügyelete alatt álló

magyar
országos

királyi
központi

mintapincze

ajánja kitünő minőségű asztali, pcesenye,
szomorodni és tokaji aszu-borait jutá-
nyos árakban.

Lerakat Rimaszombatban:

Holländer és Weisz

fűszer- és csemege-üzletében.

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk!

1-*

Hirdetmény.

A gömörmezei nép- és iparbank a
2206, 5907, 4973, 4272, 4363, 4862, 4237,
4192, 4200, 4781, 6001, 4822, 6044, 4701,
4697, 4378, 4730, 4493, 5448, 5353, 5781,
5506, 5871, 5830, 5086, 4896, 5357, 6020,
5723, 5566, 5515, 5964, 5080, 5890, 5177,
5885, 5603, 6009, 5976, 5471, 5955, 5481,
5625, 5500, 5919, 5773, 5596, 5916, 5599,
5621, 6030, 5661, 4189, 5725, 5994, 5755,
5937, 5572, 5857, 5873, 5888, 6011, 6061,
6006, 6007, 5268, 6032, 6002, 6026 és 6029
számok alatt elzálogosított és nem rendezett kézi-
zálog tárgyakat u. m. arany, ezüst pénzeket és
ékszereket, ezüst evő- és diszkeközöket, különféle
értékpapirokat és betéti könyveket **1897. évi
december hó 24-ének** délutáni 2. (kettő)
óráján saját helyiségében elárverezteteti.

Rimaszombat, 1897. december 7-én.

1-3

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

2833. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint tekekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Robicsék Adolf** ügyvéd által képviselt **Schweitzer-testvérek**

miskolezi kereskedő cég végrehajthatónak **Csipka János** végrehajtást szenvedő elleni 40 frt s jár. iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Tiszolcz községben fekvő s a tiszolcezi 479. számú tjkvben 1/12-ed részben Zvara János, Julianna és kiskoru Zvara Dániel, Sámuel, 1/12-ed részben Keres Jánosné Zvara Judit, 1/12-ed részben Opalen Jánosné Csipka Judit, 1/12-ed részben Csipka Mária, 1/12-ed részben Csipka Teréz és 1/12-ed részben végrehajtást szenvedett Csipka János tulajdonául felvett A) I. 3-8. sorszám alatti ingatlanokból, és pedig az A) 4. sor 1216. hrsz. ingatlanra 69 frt, az A) 5. sor 1815. hrsz. ingatlanra 21 frt, az A) 6. sor 4475. hrsz. ingatlanra 208 frt, a 4476. hrsz. ingatlanra 63 frt, a 4477. hrsz. ingatlanra 110 frt és a 7., 8. sorszám alatti erdő, legelő illetményre 273 forint kikialtási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1897. évi december hó 29-ik** napjának délutáni 2 óráját Tiszolcz község-házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok a beesáron alól is elfognak adadni.

Arverezni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10 %-át készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Rimaszombatban, 1897. évi október hó 18-ik napján.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

124 sz. — **Dobsina** rend. tanácsu bányaváros a tulajdonát képező s villamos világításra berendezett világhírű **jégbarlangját** a villamos **gépházzal**, továbbá a jégbarlang tövében felépült **új vendéglővel, fürdővel, turista-házzal, kis kocsmával és barlangvezetői lakkal**, valamint az ezekhez tartozó mellék- és gazdasági épületekkel együtt

az **1899. év május 1-től számítandó legalább hat évre**, s ha esetleg ott valaki fürdőtelepet vagy egyéb megfelelő vállalatot létesíteni akarna, **hosszabb időre is bérbe adja.**

Bérbe venni óhajtok kötelesek az általuk felajánlott évi bérösszegnek 10%-át készpénzben vagy ovadékképes állampapírokban ajánlataikhoz mellékelni, mivel ellenesetben figyelembe vehetők nem lesznek.

Az írásbeli zárt ajánlatok beadására az **1898. évi április hó 30-ik napja** tüzetik ki véghatárnapul, s alulírott polgármesteri hivatalhoz beküldendők.

Dobsinán, 1897. november hó 3-án.

SZONTAGH BÉLA, polgármester.

Utánnomat nem díjaztatik!

2-3

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Összes újdonságok

a bel- és külföld

GYERMEKJÁTÉK-ÁRUIRÓL

a legszebb és legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban.

Richter-féle építő-kövek.

Kaphatók:

ROSENBERG IGN. I-ső gömőri bazarjában

RIMASZOMBAT, Fötér.

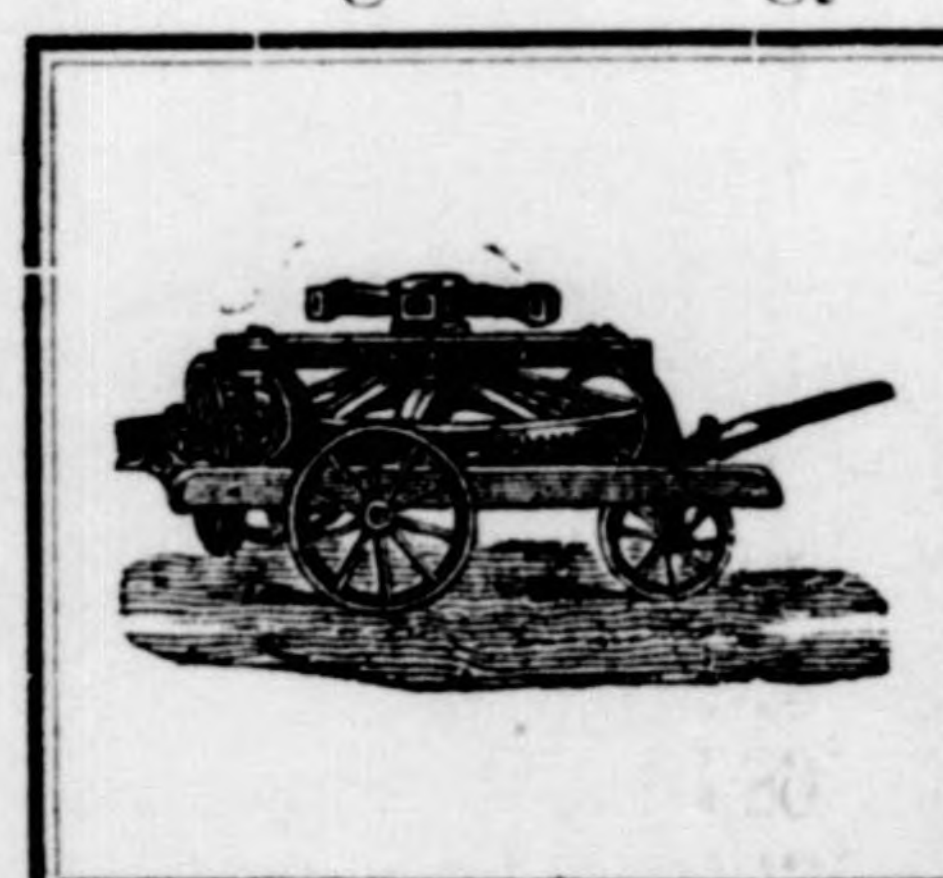
1-*

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-uteza II. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jöhírnevű gépeit, nevezetesen:

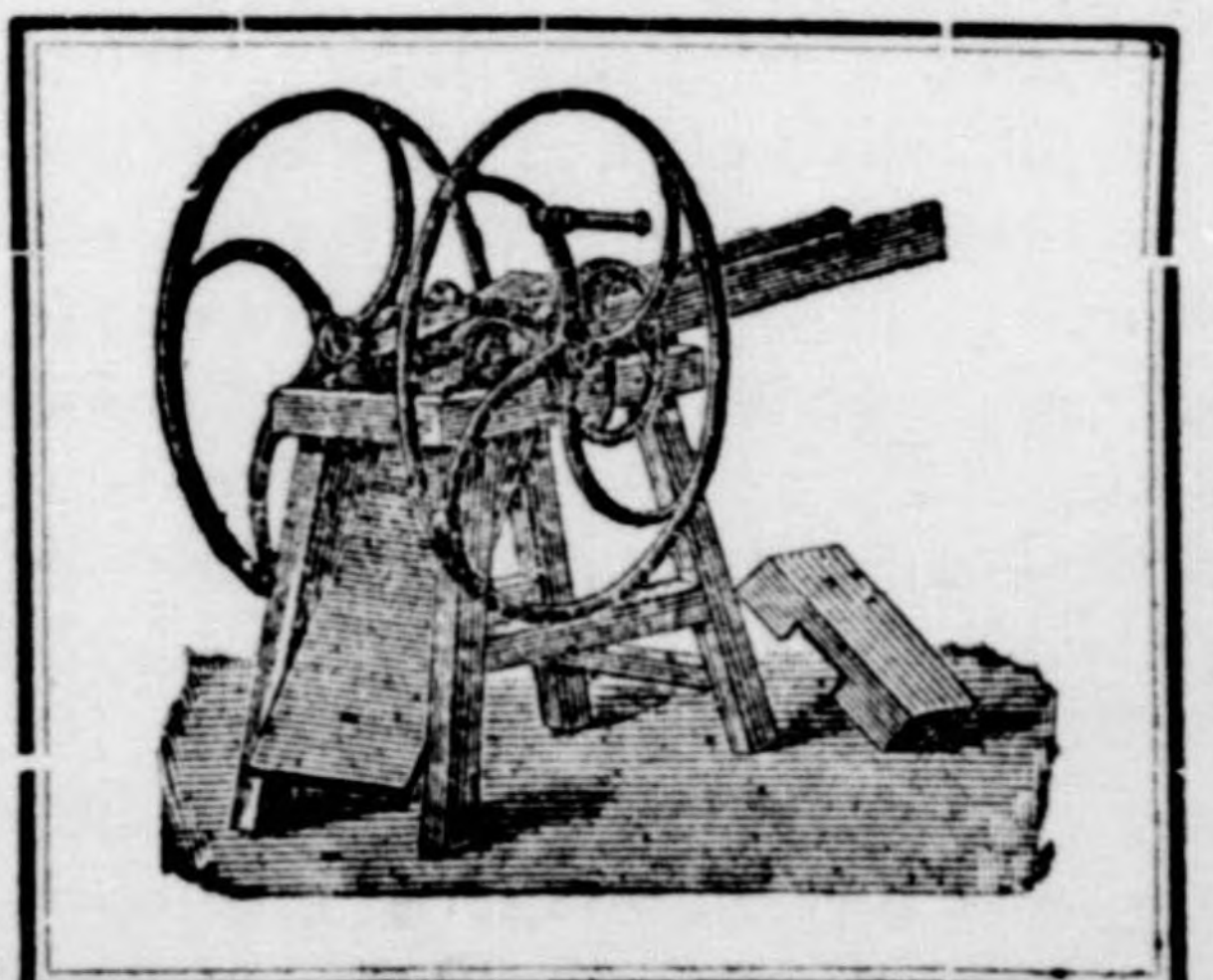

Szecs kavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és tengermorzsolókat.

Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.

Olajmag-zúzókat, továbbá **Örlő és daráló malmokat.**

Progress-tisztítógépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink **képes**, valamint öntődéink gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

5-6